

GEN 3.5 METEOROLOGIJOS PASLAUGOS/METEOROLOGICAL SERVICES

1. ATSAKINGOJI TARNYBA

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos yra atsakinga už meteorologijos paslaugų teikimą aviacijai.

**Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie
Aplinkos ministerijos**

Rudnios g. 6
09300 Vilnius, Lietuva
Tel. (8-5) 275 11 94
Faksas (8-5) 272 88 74
AFS NIL

Paslaugos yra teikiamos pagal sąlygas, numatytas šiuose ICAO dokumentuose:

- 3 priedas Meteorologijos paslaugos tarptautinei oro navigacijai,
- Dok. 7030 Regioninės papildomosios procedūros, EUR regionas, 3 dalis - Meteorologija,
- Dok. 7754 Oro navigacijos planas, EUR regionas.

Šių sąlygų neatitikimai pateikti GEN 1.7 skyriuje.

2. ATSAKOMYBĖS ZONA

Zona, kurioje teikiamos meteorologijos paslaugos, yra Vilniaus FIR/UIR.

1. RESPONSIBLE SERVICE

The authority entrusted with the provision of aeronautical meteorological service is the Lithuanian Hydrometeorological Service.

Lithuanian Hydrometeorological Service

Rudnios Str. 6
LT-09300 Vilnius, Lithuania
TEL: +370 5 275 11 94
Telefax: +370 5 272 88 74
AFS: NIL

The service is provided in accordance with the provisions contained in the following ICAO documents:

- Annex 3 Meteorological Service for International Air Navigation,
- Doc 7030 Regional Supplementary Procedures, EUR Region, Part 3 - Meteorology
- Doc 7754 Air Navigation Plan, EUR Region.

Deviations from these provisions are detailed in sub-section GEN 1.7.

2. AREA OF RESPONSIBILITY

Meteorological service is provided for the Vilnius FIR/UIR.

EYVI, EYKA, EYPA vėjo jutikliai yra optoelektroniniai kaušeliniai anemometrai ir vėjarodės, EYSA vėjo jutiklis – ultragarsinis anemometras, kurių indikatoriai yra aviacinės meteorologijos stotyje ir skrydžių vadovų darbo vietoje, žiniavietėje bei aerodromo tarnyboje.

Horizontaliojo matomumo nuotolis nustatomas vizualiai pagal atitinkamas matomumo nuotolio orientyrų schemas iš meteorologinių stebėjimų darbo vietų.

RWY matomumo nuotolis matuojamas transmisometrais. EYVI, EYKA, EYSA aerodromuose transmisometrai yra abiejuose RWY galuose arti RWY slenksčių ir RWY vidurio, o EYPA - abiejuose RWY galuose arti RWY slenksčių. Matomumo nuotolio stebėjimai atliekami tuomet, kai/arba horizontalusis matomumas, arba RWY matomumo nuotolis būna mažesnis kaip 2000 m. Transmisometro rodmenys perskaičiuojami į RVR matomumo nuotolį pagal fono apšviestumo intensyvumą ir kilimo ir tūpimo tako žiburių šviesos stiprumą. Debesų padas visuose aerodromuose matuojamas debesomačiais, kurie išdėstyti abiejuose RWY galuose prie ILS MM. Oro temperatūra ir oro drėgnumas (iš jo išskaičiuojama rasos taško temperatūra) EYVI, EYKA, EYPA yra matuojami jutikliais, įrengtais apsauginiame gaubte meteorologinėje aikštelėje 2 M aukštyje virš žemės, EYSA – RWY galuose.

Kilimo ir tūpimo tako paviršiaus temperatūra, vandens sluoksnio storis ir užšalimo temperatūra yra matuojama RWY paviršiaus būklės jutikliais. EYKA - abiejuose RWY galuose arti RWY slenksčių ir RWY vidurio, EYSA – abiejuose RWY galuose.

4. PASLAUGŲ RŪŠYS

Ilgulos nariams ir/arba kitiems, susijusiems su skrydžiais darbuotojams prašant, EYVI aerodrome jie konsultuojami tiesiogiai. EYKA ir EYPA aerodromuose konsultacijos teikiamos tik telefonu iš Aviacinės meteorologijos centro, įsikūrusio EYVI aerodrome.

Skrydžio dokumentai teikiami tarptautiniams ir, jei reikia, vidaus skrydžiams. Skrydžio dokumentus sudaro: ypatingųjų orų reiškinių žemėlapis, aukštuminio vėjo ir aukštuminės oro temperatūros žemėlapis bei išskridimo, paskirties, atsarginių aerodromų orų pranešimai ir prognozės; SIGMET ir žemųjų lygių skrydžiams skirta AIRMET informacija; meteorologinio radaro informacija.

Pastaba. EYSA, EYKA, EYPA prašymu reikiami skrydžio dokumentai siunčiami faksu iš EYVI.

Bendrosios aviacijos (IFR ir VFR) žemųjų skrydžių lygių zonos orų prognozės rengiamos pagal GAMET forma atviru santrumpų tekstu ir pateikiama informacija žemiau FL100. GAMET zonos prognozės sudaromos kas 6 val. šviesiu paros metu ir perduodamos ne vėliau kaip prieš 1 val. iki jų galiojimo pradžios.

EYVI, EYKA, EYPA wind sensors are the cup anemometers, EYSA – the anemometer ultrasonic, the indicators of which are located in meteorological services, in the appropriate air traffic services, in briefing office and in the aerodrome office.

The horizontal visibility is determined by observer viewing selected objects of specified characteristics at known distances in all directions. RVR is measured by transmissometers. At EYVI, EYKA, EYSA aerodromes the transmissometers are located near THR at the both ends of the RWY and at the middle point of the RWY, at EYPA aerodrome – near THR at the both ends of the RWY. RVR is reported when/or the horizontal visibility or RVR is less than 2000 M. The transmissometers values are transformed to RVR by using the information of background luminance and runway light intensity. The ceilometers are used at all aerodromes to determine the height of the cloud base. They are installed at ILS MM at the both ends of the RWY. Air temperature and air humidity (from which the dew point temperature is calculated) at EYVI, EYKA, EYPA are measured by sensors placed in a radiation protection 2 M above the ground in the meteorological garden near the mid-point of RWY, at EYSA – at the both ends of the RWY.

RWY surface temperature, water film height and freezing points are measured by the road sensors. The RWY sensors at EYKA are located near THR at the both ends of the RWY and at the middle point of the RWY, at EYSA – near THR at the both ends of the RWY.

4. TYPES OF SERVICES

At EYVI and EYPA aerodromes crew members and/or other flight-related staff shall be consulted on request. At EYKA aerodrome consultations are provided only by phone by the Aeronautical Meteorological Centre established at EYVI aerodrome. Flight documents are provided to international and, when necessary, to local flights.

Flight documents include: a chart of significant meteorological phenomena, a chart of upper wind and upper air temperatures and MET reports and weather forecasts of the departure, destination and alternate aerodromes; SIGMET and AIRMET information for low level flights; weather radar information.

Note: At the request of EYSA, EYKA, EYPA the required flight documents shall be sent by fax from EYVI.

Forecasts for general aviation (IFR and VFR) low-level flights shall be prepared in a GAMET format in abbreviated plain language and shall cover information for traffic below FL100. GAMET forecasts shall be prepared every 6 hours at daytime and shall be transmitted not later than 1 hour prior to the beginning of their validity period.

GAMET prognozės susideda iš dviejų skirsnių ir apima šią informaciją: 1-as skirsnis – pažemio vėjo greitis, pažemio matomumas ir jį bloginantys reiškiniai, ypatingieji orų reiškiniai ir debesys (debesų padas virš žemės paviršiaus), apledėjimas, turbulencija, galiojanti SIGMET informacija Vilniaus FIR, 2 skirsnis – barinės sistemos, jų judėjimo ir raidos prognozė, aukštuminiai vėjai ir aukštuminė oro temperatūra, kiti debesys, neįrašyti į 1 skirsnį, apledėjimo lygis prognozuojamas mažiausias QNH dydis, jūros paviršiaus temperatūra ir būklė (bangų aukštis), vulkaniniai debesys.

Prereikūs sudaromos GAMET prognozių korektyvos ir išleidžiama AIRMET informacija.

Sudaromos 5 zonų GAMET prognozės, kaip nurodyta schemoje šio skyriaus pabaigoje. Prognozes galima gauti visuose Lietuvos aerodromuose.

5. PRANEŠIMAI, KURIUOS TURI PATEIKTI NAUDOTOJAI

5.1 Skrydžių rengėjas, kuriam reikalingos meteorologinės paslaugos: konsultacijos, skrydžio dokumentai ar kita meteorologinė informacija, reikalinga tarpkontinentiniams skrydžiams virš 3 500 m, apie tai iš anksto (ICAO 3 priedas, 2.3 poskyris) turi pranešti Aviacinės meteorologijos centrui. Toks pranešimas turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 6 val. iki planuojamo išskridimo laiko.

5.2 Aviacinės meteorologijos centras, kuris turi būti įspėtas, rengiant nereguliarūs skrydžius, jei:

- skrydžiai vyks Europoje - ne vėliau kaip prieš 3 valandas iki to laiko, kai prašoma informacijos, konsultacijos ir/ar skrydžio dokumentų;
- skrydžiai vyks už Europos ribų - ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki to laiko, kai norima gauti informaciją, konsultaciją ir/ar skrydžio už Europos ribų dokumentus.

5.3 Pranešimuose apie atskirus skrydžius Aviacinės meteorologijos centrui turi būti pateikiama ši informacija:

- išskridimo aerodromas ir numatomas išskridimo laikas;
- paskirties aerodromas ir numatomas atskridimo laikas;
- skrydžio maršrutas ir kreiserinis lygis;
- atsarginiai aerodromai;
- skrydžio rūšis - valdomasis skrydis pagal VFR ar IFR skrydis;
- kokios meteorologinės informacijos reikia orlaivio įgulai, ar reikia skrydžio dokumentų ar/ir informacijos ar konsultacijos;
- kuriam laikui pageidaujama informacija, konsultacija ir/ar skrydžio dokumentai.

Jei skrydis atidėtas, paankstintas ar atšauktas, tai naudotojas ar įgulos narys kiek galėdamas ankščiau turi informuoti Aviacinės meteorologijos centrą.

6. STEBĖJIMAI IŠ ORLAIVIŲ

Skrendant per Vilniaus FIR, orlaivių įgulos kaip galima greičiau atitinkamai ATS tarnybai praneša apie bet kuriuo skrydžio tarpsniu atliktus stebėjimus:

- specialiuosius, kai pasitaiko smarki turbulencija, smarkūs apledėjimas, perkūnija, kruša, šqualai;

GAMET forecasts consist of two sections: section 1 includes surface wind speed, ground visibility and phenomena worsening it, significant weather phenomena and clouds (cloud base above the ground), icing, turbulence, valid SIGMET information for Vilnius FIR; section 2 comprises pressure systems and forecasts of movement and development thereof, upper winds and upper air temperature, other clouds, not included into section 1, the icing level, the lowest forecasted QNH value, the sea level temperature and condition (height of waves), volcanic clouds.

If necessary, corrections of GAMET forecasts are prepared and AIRMET information is published.

GAMET forecasts shall be prepared for five areas, as shown in the table at the end of this chapter. Forecasts are available at all Lithuanian aerodromes.

5. NOTIFICATIONS REQUIRED FROM OPERATORS

5.1 A flight organizer in need of meteorological services: consultations, flight documents or any other meteorological information, which is necessary for intercontinental flights over 3 500 M shall notify the Aviation meteorological centre in advance (ICAO Annex 3, paragraph 2.3). Such a request shall be handed in not later than 6 hours before the planned flight.

5.2 In the case of a non-scheduled flight, the ATS reporting office or the Aviation meteorological centre shall be notified in advance as follows:

- for flights within Europe, not later than 3 hours before the time at which briefing, consultation and/or flight documentation are required;
- for flights outside Europe, not later than 12 hours before briefing, consultation and/or flight documentation are desired for flights outside Europe.

5.3 The notification about individual flights for the Aviation meteorological centre should contain the following information:

- departure aerodrome and estimated time of departure;
- destination and estimated time of arrival;
- flight route and cruising level;
- alternate aerodromes;
- type of flight (VFR or IFR);
- type of meteorological information necessary for a flight crew, either flight documentation and/or briefing or consultation;
- time for which briefing, consultation and/or flight documentation is required.

When a flight is delayed, advanced or cancelled, the Aviation meteorological centre shall be notified by the operator or a flight crew member as soon as possible.

6. OBSERVATION REPORTS

At any phase of the flight, aircraft crews, crossing Vilnius FIR, shall report to a corresponding ATS unit the following observations as soon as possible:

- special, when there is severe turbulence, severe icing, thunder; hail, squall.

b) kitus (neregulariuosius) stebėjimus, kai pasitaiko tokios meteorologinės sąlygos (pvz., vėjo poslinkis, silpnas ar vidutinis apledėjimas, vidutinė turbulencija ir t.t.), kurios, orlaivio įgulos vado nuomone, gali turėti poveikio kitų skrydžių saugai ir efektyvumui.

Jeigu orų pranešimuose ar perspėjimuose informuojama apie vėjo poslinkį kilimo ar artėjimo tūpti tarpsniais, o faktiškai jo nėra, tai orlaivio įgulos vadas turi pranešti ATS tarnybai.

Stebėjimai, apie kuriuos nebuvo galima pranešti skrydžio metu, pranešami kaip galima greičiau jau atvykus.

Stebėjimų duomenis iš orlaivių ATS tarnyba visada perduoda aviacinės meteorologijos centrui.

7. VOLMET PASLAUGOS

- Nėra.

8. SIGMET PASLAUGOS

GEN 3.5.8 lentelė. SIGMET paslaugos

MWO pavadinimas Vietos indeksas Name of MWO Location Ind.	Valandos Hours	FIR ar CTA FIR or CTA served	SIGMET rūšis ir galiojimo laikas Type of SIGMET/Validity	Specialiosios procedūros Specific Procedures	ATS tarnyba ATS Unit served	Papildoma informacija Additional Information
1	2	3	4	5	6	7
Aviacinės meteorologijos centras Aviation meteorological centre EYVI	H 24	Vilnius FIR	SIGMET neviršija/not exceed 4 HR	NIL	Vilnius ACC/APP	NIL

8.1. Rajono meteorologinės priežiūros (sekimo) tarnyba

Aviacinės meteorologijos centras vykdo ir meteorologinės priežiūros (sekimo) tarnybos (MWO) funkcijas.

Aviacinės meteorologijos centras rengia Vilniaus FIR SIGMET informaciją apie esamus ir/arba prognozuojamus šiuos ypatinguosius meteorologinius reiškinius:

- a) perkūniją:
 - paslėptinę,
 - įterptinę,
 - dažną,
 - šqualų linijoje,
 - paslėptinę su kruša,
 - įterptinę su kruša,
 - dažną su kruša,
 - šqualų linijoje su kruša;
- b) turbulenciją:
 - smarkią turbulenciją;
- c) apledėjimą:
 - smarkų apledėjimą,
 - smarkų apledėjimą dėl ledijančio lietaus;
- d) vulkaninių pelenų debesis;
- e) radioaktyviuosius debesis.

b) other (irregular), when there are such meteorological conditions (e.g. wind shear, light or moderate icing, moderate turbulence, ect.) which by the aircraft commander's, evaluation can affect the safety and effectiveness of other flights.

If the metreports or warnings contain information about wind shear during take off or approach stages, when actually it does not exist, the commander of the aircraft shall report it to the ATS unit.

Observations which have not been possible to report during the flight shall be reported as soon as practicable on arrival.

The ATS unit always passes the observation data from the aircraft to the Aviation meteorological centre.

7. VOLMET SERVICE

- Not applicable.

8. SIGMET SERVICE

Table GEN 3.5.8. SIGMET Service

8.1 Area meteorological watch service

The Aeronautical Meteorological Centre performs the functions of the Meteorological Watch Office (MWO).

The Aeronautical Meteorological Centre shall prepare SIGMET information for Vilnius FIR on the following present and forecasted significant meteorological phenomena:

- a) thunderstorm:
 - obscured,
 - embedded,
 - frequent,
 - line squall,
 - obscured with heavy hail,
 - embedded with heavy hail,
 - frequent with heavy hail,
 - line squall with heavy hail;
- b) turbulence
 - severe turbulence;
- c) icing:
 - severe icing,
 - severe icing due to freezing rain,
- d) volcanic ash clouds;
- e) radioactive clouds.

SIGMET informacija rengiama. Eilės numeris nurodo SIGMET informacijos kiekį, išleistą FIR nuo einamosios dienos 0001 UTC. SIGMET informacijos galiojimo laikotarpis neviršija keturių valandų. Ši informacija siunčiama į tarptautinius meteorologinių duomenų bankus.

Aviacinės meteorologijos centras savo ir kaimyninių MWO SIGMET informaciją perduoda ACC ir ATC.

AIRMET informacija išleidžiama skrydžiams žemiau FL100 ir rengiama atviru santrumpų tekstu anglų kalba, jei faktiniai ir/ arba numatomi orų reiškiniai (nurodyti ICAO 3 priedo, II dalies, 6 priedėlio 2.1.4 punkte), galintys turėti poveikio žemųjų lygių skrydžių saugai, nebuvo įrašyti į GAMET prognozės 1 skirsnį.

AIRMET informacijos galiojimo laikotarpis neviršija 4 valandų. Ši informacija skirta vidaus skrydžių poreikiams.

Orlaivių įgulų pranešimai apie vėjo poslinkį įtraukiami į METAR/SPECI pranešimus.

8.2 Perspėjimo paslaugos

Aerodromų perspėjimus EYVI, EYKA aerodromams rengia Aviacinės meteorologijos centras, EYPA aerodromui - Aviacinės meteorologijos centras ir Palangos aviacinės meteorologijos stotis pagal tarnybų sąveikos technologijas. Perspėjimuose pateikiama informacija apie meteorologines sąlygas, kurios gali neigiamai veikti stovėjimo aikštelėse esančius orlaivius, aerodromo įrengimus, ar turi reikšmės RWY valymo darbams atlikti. Perspėjimai Vilniaus aerodromui sudaromi, kai yra arba numatomi vienas ar keli iš šių reiškinų:

- ledėjantis lietus ir dulksna;
- smarkus snygis, trunkantis ilgiau kaip 2 val.;
- vėjas, kai jo greitis viršija 15 m/sek ir daugiau.

EYKA ir EYPA yra kai kurie kiti aerodromų perspėjimų išleidimo kriterijai, nustatyti tarnybų sąveikos technologijose.

Perspėjimai rengiami atviru santrumpų tekstu, vartojant ICAO aprobuotas santrumpas ir skaitines reikšmes, ir platinami pagal tarnybų sąveikos technologijas.

9. KITOS AUTOMATINĖS METEOROLOGIJOS PASLAUGOS

- Nėra.

10. METEOROLOGINIS INFORMAVIMAS AERODROMUOSE

Meteorologinės informacijos teikimo aerodromuose detalės yra pateiktos konkretaus aerodromo AD 2 dalyje.

SIGMET information shall be prepared. The number indicates the quantity of SIGMET information, issued for the FIR since 0001 UTC of that day. The period of validity of SIGMET information shall be not more than four hours and the information shall be transmitted to international meteorological data banks.

The Aeronautical Meteorological Centre forwards its own and adjacent MWOs SIGMET information to ACC and ATC.

AIRMET information, prepared in abbreviated plain language (English), shall be issued for traffic operating below FL100, if present and/or forecasted weather phenomena (in accordance with para. 2.14 of Appendix 6, Part II, ICAO Annex 3), which may affect the safety of low-level flights, have not been included into section 1 of GAMET forecast.

The period of validity of AIRMET information shall not exceed 4 hours and this information is dedicated to local flights.

Wind shear reports from aircraft shall be included in METAR/SPECI reports.

8.2 Warning Service

Aerodrome warnings for EYVI, EYKA aerodromes are prepared by the Aeronautical Meteorological Centre, and for EYPA aerodrome – by the Aeronautical Meteorological Centre and Palanga Aeronautical Meteorological Station, in conformity with the interoperability of services. Warnings shall give information of meteorological conditions which can adversely affect the parked aircraft and the aerodrome facilities or impede RWY cleaning. Warnings for Vilnius aerodrome shall be prepared if there is one or several of the following phenomena:

- freezing rain and drizzle;
- heavy snowfall lasting longer than 2 hours;
- wind (its velocity being 15 m/s or more).

There are some other criteria for issuing aerodrome warnings for EYKA and EYPA, as stipulated by interoperability of services.

Warnings are prepared in abbreviated plain language using approved ICAO abbreviations and numerical values and are distributed according to interoperability of services.

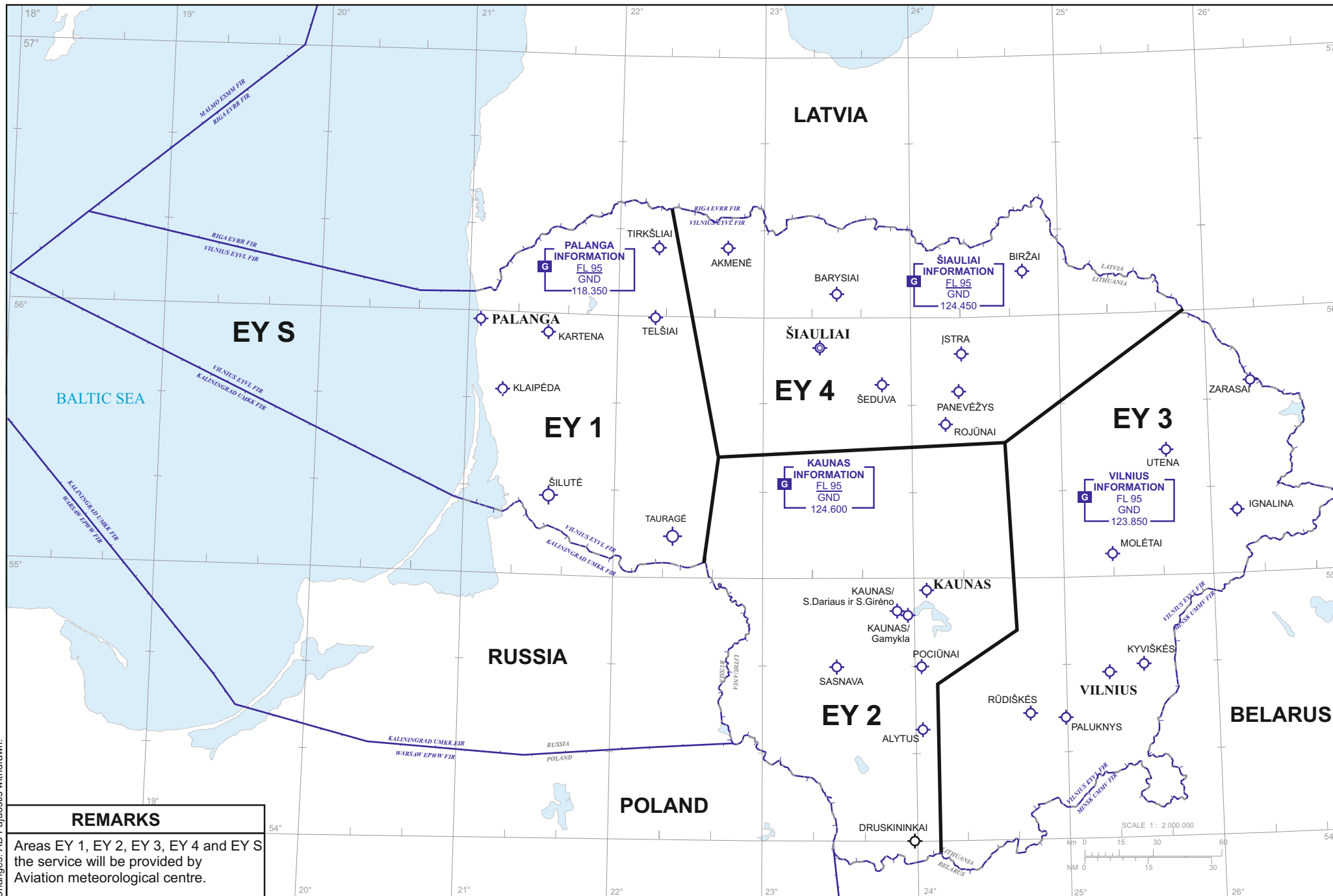
9. OTHER AUTOMATED METEOROLOGICAL SERVICES

- NIL

10. METEOROLOGICAL BRIEFING AT AERODROMES

Details of meteorological briefing at aerodromes are presented in the individual aerodrome sub-section AD 2.

Specialusis tuščias puslapis
Intentionally Left Blank



Changes: AD Pajauostis withdrawn.

REMARKS
Areas EY 1, EY 2, EY 3, EY 4 and EY S the service will be provided by Aviation meteorological centre.

Specialusis tuščias puslapis
Intentionally Left Blank